

Dagens namn

MATS JOHANSSON:

Pierre Schori

Sverige har haft många sorters utrikesministrar. Och har, Bodström för Lesotho, Theorin för freden, Eliasson för Palme – och så Schori för alltihop, utrikesministrast av dem alla.

Pierre Schori framhäver sällan sig själv. Det behövs liksom inte. Huvudet högre, smartare och läckrare än alla andra, glider kabinettssekreteraren runt i de finaste av salar med en passande självklarhet, gärna något steg bakom huvudpersonen. Han syns ändå, gör sig utmärkt i guldbågarna och blonda looken. UD:s hårde man, som Aftonbladet döpt honom. Särskilt grå är inte vår nye Eminens, möjligen röd.

1965 visste han inte var Dominikanska Republiken låg. Det var då han upprördes av den amerikanska interventionen där, och fick sitt intresse för Latinamerikas väckt. Schori grep in. Som student ordnade han seminarier, i partiet fackliga och politiska kurser, till stöd för Latinamerikas kämpande socialister. Nu är han dominikansk hedersmedborgare, en merit som företrädarna i UD-ämbetet saknade. En annan befordrande erfarenhet skaffade han sig som reseledare för Reso i Afrika. Och hur det är att vara tjänsteman lärde han sig som sekreterare i partiets tjänstemannaråd.

Men det stod redan då klart att Schoris framtid låg på det internationella planet. Franska kunde han ju sen barndomen, och som biträdande internationell sekreterare i partiet hade han visat gott anti-amerikanskt gry. Finslipningen skedde under perioden som departementssekreterare i UD, då anti-amerikanismen svepte fram i vänstervågens kölvatten och förde biståndssocialisterna in i UD:s korridorer i dess gyllene sturm-und-

drang-epok. Sedan var maktens portar vidöppna: av sekreteraren blev kansliråd i statsrådsberedningen, tillika Palmes personlige utrikesrådgivare.

För det kubanska kommunistpartiet var detta mycket glädjande; Kubas fångelser kunde fyllas med politiska fångar, utan att relationerna till Sverige stördes. Det grejade ju Pierre, Castros och Debrays gode vän. Ja, han grejade to m ett officiellt svenskt besök hos Karibiens okronde kejsare, hela tiden steget bakom Palme, inspekterande. Särskilt bekymrad över att röster i de egna, latinamerikanska leden redan då varnade för att Kuba utvecklades "från en populär partidiktatur till en renodlad polisstat, ledd av Castros innersta vänkrets" föreföll han inte, vår man i Havanna.

Lika glansfull blev väl inte den sexåriga förvisningen ur Kanslihuset 1976. Elaka borgare erbjöd såväl poster i Chile som Nordkorea, men Schori satsade rätt – hem till partikansliet på Sveavägen, för övervintring. Under denna svåra tid fick han dock användning för sin bildning, en fil mag i Lund, som rymde bla kunskap om Heidenstam. "Det är fläck på Sveriges banér att svenska skattepengar går till blodbadet i El Salvador", sa Schori en dag i Uddevalla, apropå Sveriges medlemskap i Interamerikanska utvecklingsbanken, IDB. Strax tog han på nytt plats i utrikespolitikens maktcentrum, och fyllde på ytterligare 80 miljoner i IDB:s kassor. "Vad jag sa för ett år sedan, det står jag fortfarande för", meddelade den nyblivne kabinettssekreteraren något klucket i partitidningen Aktuellt i politiken.

Det blev nu inte hans enda problem med trovärdigheten. Att det höjdes ett

och annat ögonbryn över hans klädsel på UD, bla vid en entré iförd flanelleskjorta där flanellkostym var legio, kunde han säkert stå ut med. Knepigare är det med Nicaragua...

Schori har vanan trogen satsat hela sin prestige på revolutionen i ännu en ny konflikthård i Latinamerika. Det förflutna drar honom osvikligt åt det hållet. Och har man sagt att "inga bevis finns för att sandinisterna skall ha lämnat sin pluralistiska politik", så får man stå vid det. Medan borgerliga ledare mördas, tidningar stängs, folkfontskämpar flyr i exil eller hoppar av utomlands i protest mot regimen. Juntans hårda män behöver dock inte vara rädda, de kan alltid lita på Schori. Biståndet ökar, både från Sverige och Sovjet. Medan folkdomstolarna inrättas.

Att en del latinamerikanska medlemspartier i Socialistinternationalen inte vill ha med sandinisterna på SI:s möten, behöver Schori heller inte bry sig om. Han har ju sin gode vän, nobelpristagaren Marquez' ord på att han är "den ende

europé han träffat som verkligen förstår Latinamerikas problem". Nej, inte skall någon slå Schori på fingrarna inte, varken moderater som kallar honom apparatchik ("moderaterna har ingen erfarenhet av utrikespolitik") eller icke-marxistiska partikamrater i Costa Rica.

Nu är det förstås möjligt att de svenska väljarna inte till fullo delar alla Schoris bedömningar. Det kan tänkas att regeringen felbedömt mottagandet i opinionen av stödet till marxist-leninisterna i Vietnam, Nicaragua och alla våra andra socialistiska biståndsländer, av beställningsjobbet åt Egon Bahr i zonfrågan, av hyllningen till Arafat. I så fall är det inte uteslutet att UD:s Mastermind i själva verket blir en borgerlig tillgång inför valet 1985. Och då väntar åter en stol på Sveavägen.

Ett frestande alternativ för Schori kan annars kanske vara den tjänst som är den enda nya som SIDA får i kommande budget – vid biståndskontoret i Nicaragua. Det är en reträttpost han är väl värd.